

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 9P/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322200758
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6322200758.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno v konaní pred sudkyňou Mgr. Miroslavou Vaňovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú I. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa matky N. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G., a otca F. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, XXX XX Y., v konaní o návrhu navrhovateľky - starej matky J. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G., toho času bytom Y. XXX, XXX XX Y., na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti starého otca V. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G., toho času bytom Y. XXX, XXX XX Y., takto

rozhodol:

I. Súd maloletú I. E., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom - starým rodičom J. E., nar. XX.XX.XXXX a V. E., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú o p r á v n í a p o v i n í vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu, v akom by ju vykonávali rodičia; sústavne a dôsledne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletej. Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú iba v bežných veciach.

II. Matka N. E., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej I. E., nar. XX.XX.XXXX minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, počnúc dňom 01.10.2022, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno.

III. Otec F. E., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej I. E., nar. XX.XX.XXXX minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, počnúc dňom 01.10.2022, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 8P/104/2018-43 zo dňa 31.07.2018 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.04.2022 sa stará matka maloletého dieťaťa J. E., nar. XX.XX.XXXX domáha zverenia maloletej vnučky do jej náhradnej osobnej starostlivosti a zaviazania rodičov dieťaťa úhradou minimálneho výživného. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá je narodená mimo manželstva, rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti. Matka maloletej žije spolu s terajším priateľom v A. už asi pol roka, o maloletú sa nezaujíma, na jej výživu posielala 50,- Eur. Prídavky na dieťa poberá matka. Otec maloletej žije v obci Y.. Nemá informácie, či je otec maloletej toho času zamestnaný alebo evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Na výživu svojej maloletej dcéry otec prispieva

mesačne sumou 28,- Eur, o maloletú neprejavuje žiadny záujem, ani ju nenavštevuje. Výchovu a starostlivosť o maloletú vnučku v súčasnosti zabezpečuje spolu s manželom V. E., nakoľko vyžaduje celodennú starostlivosť. Maloletá má zdravotné problémy, lieči sa na epilepsiu. Vnučku sprevádza na lekárske vyšetrenia a v prípade potreby jej zabezpečuje lieky. Momentálne je nezamestnaná, nemá žiadny príjem. V spoločnej domácnosti žije s manželom V. E.. Manžel je tiež nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, poberá nemocenské dávky v ochranej lehote. Žijú v rodinnom dome, pričom k dispozícii majú dve izby a kuchyňu. Súčasťou domu je sociálne zariadenie. Z uvedených dôvodov žiadala návrhu vyhovieť.

2. Opis návrhu s poučeniami a uznesením, ktorým bola matka maloletej vyzvaná na vyjadrenie sa k podanému návrhu, bol matke maloletej doručený náhradným spôsobom (§ 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej v texte len "CSP"/), nakoľko šetrením bolo zistené, že matka maloletej má v Registri obyvateľov SR hlásený trvalý pobyt len na meste Brezno bez uvedenia presnej adresy a jej pobyt na území SR súdu ani napriek šetreniu nie je známy.

3. Opis návrhu s poučeniami a uznesením, ktorým bol otec maloletej vyzvaný na vyjadrenie sa k podanému návrhu, bol otcovi maloletej riadne doručený, tento sa k návrhu napriek výzve súdu písomne nevyjadril.

4. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa v správe zo sociálneho zisťovania pomerov v rodine maloletého dieťaťa doručenej súdu dňa 16.05.2022 uviedol, že so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti výlučne navrhovateľke nesúhlasí, keďže v minulosti bola trestne stíhaná za subvenčný podvod a navrhol, aby súd prizval do konania aj starého otca dieťaťa V. E., nar. XX.XX.XXXX, ktorý následne predloží návrh na zverenie vnučky do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. V záujme maloletého dieťaťa je zverenie do starostlivosti oboch starých rodičov v prípade, že jednému z nich by sa zhoršil zdravotný stav a nedokázal by zabezpečovať náhradnú starostlivosť o dieťa. Starostlivosť by zabezpečoval druhý starý rodič a predídu tým novému návrhu o náhradnú starostlivosť dieťaťa. Starostlivosť o maloleté dieťa v súčasnosti zabezpečujú starí rodičia, dieťa má v ich domácnosti vytvorené vhodné podmienky. Pozitívnu emocionálnu väzbu má maloleté dieťa vytvorenú k starým rodičom, ktorí jej zabezpečujú pravidelnú starostlivosť a výchovu.

5. Uznesením č.k. 9P/39/2022-44 zo dňa 11.07.2022 súd pribral do konania ako účastníka starého otca maloletého dieťaťa V. E., nar. XX.XX.XXXX, keďže kolízny opatrovník maloletého dieťaťa navrhol prizvať do konania ako navrhovateľa i starého otca maloletej V. E., nar. XX.XX.XXXX, ktorý spĺňa osobnostné predpoklady pre zverenie dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov, avšak ako účastník konania nebol označený v návrhu na začatie konania, pričom výrokom rozhodnutia budú priamo dotknuté i jeho práva a povinnosti.

6. Dňa 04.10.2022 súd konal a rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletej, nakoľko matka maloletej sa nachádza na neznámom mieste, otec maloletej mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas, svoju neprítomnosť na pojednávaní otec maloletej ospravedlnil e-mailovým podaním doručeným súdu v deň pojednávania zo zdravotných dôvodov, nepožiadala o odročenie pojednávania.

7. Súd na pojednávaní dňa 04.10.2022 vykonal vo veci dokazovanie výsluchom starých rodičov maloletej, oboznámením sa s prednesom kolízneho opatrovníka maloletej, taktiež oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, ako aj s rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/104/2018-43 zo dňa 31.07.2018, rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/9/2021-58 zo dňa 20.05.2021, uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 8P/38/2022-13 zo dňa 07.04.2022 a zistil tento stav.

8. Stará matka J. E. na pojednávaní uviedla, že trvá na podanom návrhu a súhlasí s tým, aby maloletá I. bola zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti jej a jej manželovi ako starým rodičom maloletého dieťaťa. Ohľadne zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti tento návrh podávala z toho dôvodu, že rodičia starostlivosť o maloletú nezabezpečujú a ani sa o maloletú nezaujímajú. Výchovu a starostlivosť o maloletú vnučku minimálne už pol roka pred podaním návrhu samostatne zabezpečovali len ona spolu s manželom ako starí rodičia maloletej. Otec dieťaťa sa o maloleté dieťa vôbec nezaujíma, matka dieťaťa sa zaujíma len telefonicky, avšak od podania návrhu maloletú nebola ani navštíviť. Matka si našla druhu a odišla s ním, pričom nevie ani, kde sa v

súčasnosti matka zdržiava. Telefonicky sa však matka zvykne kontaktovať ohľadne maloletého dieťaťa. V súčasnosti teda starostlivosť a výchovu o maloletú zabezpečuje ona spolu s manželom, teda starým otcom maloletej. Maloletá má zdravotné problémy, lieči sa na epilepsiu, pričom je potrebné s ňou chodiť na pravidelné kontroly na neurologickú ambulanciu do Banskej Bystrice, pričom maloletá užíva aj lieky. K lekárom s maloletou chodím ona. V súčasnosti je nezamestnaná, je evidovaná ako uchádzača o zamestnanie na úrade práce. Nemá v súčasnosti žiadny príjem, nakoľko manžel robil a dostával PN-ku. Býva spolu s maloletou aj s manželom v spoločnej domácnosti. Bývajú v dome, kde majú k dispozícii 2 izby a kuchyňu, taktiež majú aj sociálne zariadenie a majú zavedenú aj vodu a elektrinu. Maloletá vnučka je zatiaľ v jej celodennej starostlivosti, zatiaľ nenavštevuje škôlku. Detský lekár je S. V. v G.. S vnučkou chodí pravidelne na kontroly na neurologickú ambulanciu do Banskej Bystrice, zároveň je tento mesiac objednaná aj na CT vyšetrenie do Banskej Bystrice. Čo sa týka výdavkov na maloletú na lieky, sú to výdavky okolo 7,- až 8,- Eur mesačne, čo sa týka liekov na epilepsiu a pokiaľ je maloletá chorá, tak je to aj 30,- Eur mesačne. Inak sú to výdavky len na stravu a ošatenie. Jej zdravotný stav je dobrý, neužíva pravidelne žiadne lieky. Od podania návrhu matka prispieva na výživu maloletej podľa toho, ako sa jej dá finančne, zhruba každé 2 až 3 mesiace pošle 30,- alebo 40,- Eur. Otec od podania návrhu prispieva na výživu maloletej pravidelne vo výške minimálneho výživného. Čo sa týka výdavkov na domácnosť, spolu s manželom bývajú v rodinnom dome, pričom platia za vodu, elektrinu, televíziu a pravidelné paušály za telefón, pričom mesačne majú výdavky okolo 300,- až 350,- Eur. Ďalej si zakupujú drevo na kúrenie, čo vyjde na zimu okolo 700,- Eur. Je pravdou, že v minulosti bola odsúdená pre trestný čin, avšak odvtedy už nebola trestne stíhaná.

9. Starý otec V. E. na pojednávaní uviedol, že súhlasí s tým, aby maloletá bola zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti jemu spolu s manželkou ako starým rodičom, nakoľko spolu aj zabezpečujú starostlivosť v súčasnosti o maloletú. Všetko, čo uviedla manželka, teda stará matka maloletej je pravdou. Je pravdou, že rodičia sa o maloletú vôbec nezaujímajú, otec ten dokonca býva aj blízko od nich a tento aj keď napríklad sú na prechádzke s maloletou, tak sa o maloletú vôbec nezaujíma, neprejavuje o ňu záujem. On je v súčasnosti na PN, poberá nemocenské. Dal si aj žiadosť o invalidný dôchodok, ale mu to bolo zamietnuté, nakoľko nemá dostatok odpracovaných rokov. Čo sa týka jeho zdravotného stavu, tak má problém iba so sluchom, nakoľko dobre nepočuje a má problém so spánkom, ale iné zdravotné problémy nemá. Vie sa o maloletú riadne postarať. Nebol nikdy súdne trestaný.

10. Kolízny opatrovník maloletej na pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava podanej správy zo šetrenia pomerov a taktiež aj toho záveru, kde navrhoval, aby do konania bol pribratý aj starý otec maloletého dieťaťa V. E. z dôvodu, že v tom čase stará matka nemala zákonom splnenú podmienku na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko sa voči nej viedlo trestné stíhanie a bola aj odsúdená. Preto navrhuje a súhlasí s tým, aby maloletá bola zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti obidvom starým rodičom ako manželom. Taktiež poukázal na to, že matka maloletého dieťaťa má ešte jednu vyživovaciu povinnosť, a to k maloletej S. V., ktorá je taktiež zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom zo strany otca tohto dieťaťa a taktiež sa jedná o spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť manželov. Od šetrenia pomerov a podania správy zo šetrenia pomerov v prejednávanej veci nedošlo k podstatnej zmene týchto pomerov.

11. Zo správy kolízneho opatrovníka maloletej - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 11.05.2022 súd zistil, že starí rodičia maloletého dieťaťa, J. E., nar. XX.XX.XXXX a V. E., nar. XX.XX.XXXX bývajú v časti staršieho rodinného domu, ktorý je vo vlastníctve tety starého otca dieťaťa, pani H. E.. Vlastníčka domu žije v samostatnej domácnosti. Domácnosť starých rodičov pozostáva z kuchyne, dvoch izieb a WC. Celá domácnosť je zariadená funkčným nábytkom a základnými elektrospotrebičmi. V domácnosti je čisto, teplo. V domácnosti je zavedená elektrina, prívod vody, kúria tuhým palivom. Maloleté dieťa má v domácnosti starých rodičov vytvorené podmienky pre zabezpečovanie náhradnej starostlivosti. V menšej izbe má samostatnú posteľ, šatníkovú skriňu a tiež priestor na hranie. Rodina má mesačné náklady na domácnosť vo výške 60,- Eur za vodu a elektrinu. Na drevo ročne hradia 400 až 500,- Eur. Obaja starí rodičia sú nezamestnaní, neevidovaní ako uchádzači o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno. Starý otec si podal žiadosť o invalidný dôchodok pre nepriaznivý zdravotný stav, momentálne poberá nemocenské vo výške 700,- Eur. Stará matka sa nelieči na žiadne chronické ochorenie. Starý otec je bezúhonný, nebol v minulosti súdne trestaný. Stará matka právoplatným rozsudkom zo dňa 19.06.2020 Okresného súdu Brezno bola v minulosti uznaná za vinnú z prečinu subvenčného podvodu, za čo bola aj právoplatne odsúdená.

Matka maloletého dieťaťa, N. E., nar. XX.XX.XXXX podľa vyjadrenia rodičov žila u priateľa v A. a teraz toho času nevedia, kde sa ich dcéra nachádza. Maloletú I. matka nenavštevuje, len jej občas zavolá. Matka je nezamestnaná, neevidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, poberá prídavok na maloleté dieťa v sume 25,88 Eur, na výživu maloletej I. prispieva svojim rodičom. Matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej S. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola Okresným súdom Brezno zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom zo strany otca dieťaťa, F. V., nar. XX.XX.XXXX a X. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., E. XX/XX. Na výživu maloletej matka neprispieva ako jej bolo stanovené súdom. Maloletá I. je t.č. v starostlivosti starých rodičov. Matka nezabezpečuje starostlivosť o maloletú, občas jej zavolá. Zdravotnú starostlivosť maloletej poskytuje detský lekár S. V. v K.. Maloletá trpí epilepsiou a jej zdravotný stav vyžaduje zvýšenú zdravotnú starostlivosť. Na vyšetrenie maloletú sprevádza väčšinou stará matka. Prostredie v domácnosti starých rodičov je pre maloleté dieťa známe, nachádza sa v ňom od narodenia. Prostredie je pre maloleté dieťa bezpečné, stabilné a primerane podnetné.

Starí rodičia v rozhovore uviedli, že na podanom návrhu trvajú. Majú záujem o zabezpečovanie náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa z dôvodu, že matka dieťaťa je nestabilná a starostlivosť o maloletú prenecháva na nich. Uviedli, že matka sa zdržiavala v A. ale už ani tam sa nenachádza. Starý otec maloletého dieťaťa uviedol, že matka dieťaťa sa správa ako keby sa jej starostlivosť o dieťa vôbec netýkala a nevedomuje si zodpovednosť za maloleté dieťa a všetku zodpovednosť preniesla na nich. Zo správy kolízneho opatrovníka tiež vyplýva, že úrad vykonal sociálne zisťovanie aj u otca maloletého dieťaťa, F. E., nar. XX.XX.XXXX na adrese Y. XXX. Otec maloletého dieťaťa sa na uvedenej adrese nenachádzal, údajne bol v práci. Bolo mu zanechané predvolanie na oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately Brezno, na ktoré sa nedostavil.

Starí rodičia uviedli, že otec sa o maloleté dieťaťa nezaujíma, osobne sa s dieťaťom nestýka, na výživu maloletej prispieva minimálnym výživným.

Zo správy kolízneho opatrovníka tiež vyplýva, že starým rodičom maloletého dieťaťa bolo poskytnuté poradenstvo s ohľadom na zváženie návrhu o náhradnú osobnú starostlivosť oboma starými rodičmi. Starým rodičom bolo vysvetlené, že v záujme maloletého dieťaťa je zverenie do starostlivosti oboch starých rodičov v prípade, že jednému z nich by sa zhoršil zdravotný stav a nedokázal by zabezpečovať náhradnú starostlivosť o dieťa. Starostlivosť by zabezpečoval druhý starý rodič a predídu tým novému návrhu o náhradnú starostlivosť dieťaťa. Starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečujú starí rodičia. Maloleté dieťa má v domácnosti starých rodičov vytvorené vhodné podmienky pre pokojný spánok, odpočinok, hru i stravovanie. Prostredie u starých rodičov je pre maloleté dieťa dostatočne bezpečné. Maloleté dieťa sa nenachádza v prirodzenom prostredí, emocionálne potreby dieťaťa nie sú rodičmi dlhodobo napĺňané. Pozitívnu emocionálnu väzbu má maloleté dieťa vytvorenú k starým rodičom, ktorí jej zabezpečujú pravidelnú starostlivosť a výchovu. Matka neprejavuje záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloletú, maloletej len zavolá a zodpovednosť prenecháva starým rodičom dieťaťa. Otec o maloleté dieťa záujem neprejavuje aj napriek tomu, že žije v susedstve, na výživu maloletej otec prispieva sumou 29,- Eur mesačne.

Pri posudzovaní situácie maloletého dieťaťa bola identifikovaná nízka miera ohrozenia dieťaťa. Starostlivosť budú o maloletú zabezpečovať obaja starí rodičia. Rodina má príjem pravidelný a aj napriek nízkemu príjmu rodiny možno konštatovať, že starí rodičia maloletému dieťaťu zabezpečujú všetky potreby pre zdravý všestranný vývin na primeranej úrovni. Maloleté dieťa má zabezpečenú primeranú výživu, oblečenie, zdravotnú starostlivosť. Hygiena domácnosti a tiež osobná hygiena maloletého dieťaťa a členov rodiny je na dobrej úrovni.

V závere správy kolízny opatrovník maloletej uviedol, že s návrhom starej matky o zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasí, hoci je odôvodnený a v záujme maloletého dieťaťa, no navrhovateľka nespĺňa zákonom stanovené osobnostné predpoklady pre zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko bola trestne stíhaná za subvenčný podvod. Navrhuje, aby súd návrhu starej matky nevyhovel a nezveril maloleté dieťa výlučne do jej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že stará matka bola v minulosti uznaná za vinnú z prečinu subvenčného podvodu, za čo bola aj právoplatne odsúdená. Navrhuje, aby súd prizval do konania aj starého otca dieťaťa, V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako stará matka dieťaťa, ktorý predloží návrh na zverenie maloletého dieťaťa do jeho náhradnej osobnej starostlivosti.

12. Zo správy Obce Telgárt zo dňa 02.05.2022 súd zistil, že na obecný úrad sa dostavila stará matka dieťaťa J. E., ktorá uviedla, že s V. E. žijú v rodinnom dome v Y. na súp. čísle XXX. Spolu majú tri deti. Menovaná nikde nepracuje, žije z príjmu manžela V. E.. Starostlivosť zabezpečuje vnučke I. nar. XX.XX.XXXX, nakoľko jej dcéra N. nar. XX.XX.XXXX žije s druhom a o deti sa nestará. S. nar. XX.XX.XXXX zabezpečujú starostlivosť v K.. V obci nebola riešená za žiadny priestupok.

13. Z odpisu registra trestov na starú matku dieťaťa J. E. súd zistil, že táto bola trestným rozkazom Okresného súdu Brezno sp.zn. 4T/45/2020 zo dňa 26.05.2020, právoplatným dňa 19.06.2020, odsúdená za prečin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, výkon ktorého jej bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.

Tunajší súd uznesením č.k. 4T/45/2020-119 zo dňa 03.03.2022 rozhodol, že navrhovateľka J. E. sa v skúšobnej dobe osvedčila. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 16.03.2022. Po právoplatnosti rozhodnutia sa na odsúdenú hľadí akoby nebola odsúdená.

14. Z odpisu registra trestov na starého otca V. E. súd zistil, že tento nemá záznam v registri trestov.

15. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na starú matku J. E. súd zistil, že táto nemá vedenú registráciu v Sociálnej poisťovni u žiadneho zamestnávateľa, nie sú jej vyplácané žiadne dávky zo Sociálnej poisťovne, nepoberá nemocenské dávky, ani dávku v nezamestnanosti, ani dôchodok.

16. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na starého otca V. E. súd zistil, že tento nemá vedenú registráciu v Sociálnej poisťovni u žiadneho zamestnávateľa, nie sú mu vyplácané žiadne dávky zo Sociálnej poisťovne, nepoberá nemocenské dávky, ani dávku v nezamestnanosti, ani dôchodok.

17. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na otca maloletej zo dňa 25.08.2022 súd zistil, že otec maloletej aktuálne nemá vedenú registráciu v Sociálnej poisťovni u žiadneho zamestnávateľa (naposledy mal vedenú registráciu v Sociálnej poisťovni ako SZČO v období od 01.07.2022 do 03.08.2022), nie sú mu vyplácané žiadne dávky zo Sociálnej poisťovne, nepoberá nemocenské dávky, ani dávku v nezamestnanosti, ani dôchodok.

18. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na matku maloletej zo dňa 03.10.2022 súd zistil, že matka maloletej aktuálne nemá vedenú registráciu v Sociálnej poisťovni u žiadneho zamestnávateľa (naposledy mala vedenú registráciu v Sociálnej poisťovni u zamestnávateľa INDEX NOSLUŠ, s.r.o., IČO: 35804441, Bratislava, Prešovská 38 v období od 20.05.2022 do 14.07.2022), nie sú jej vyplácané žiadne dávky zo Sociálnej poisťovne, nepoberá nemocenské dávky, ani dávku v nezamestnanosti, ani dôchodok.

19. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 21.09.2022 súd zistil, že matka maloletej nie je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, posledná evidencia bola od 21.09.2020 do 25.08.2021, matka je od 01.09.2017 poberateľkou prídavku na dieťa, aktuálne vo výške 30,- Eur mesačne.

Otec maloletej nie je, ani nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nie je príjemcom hmotnej núdzy, ani poberateľom žiadnych štátnych sociálnych dávok.

Stará matka J. E. je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 20.01.2020, nie je príjemcom hmotnej núdzy, ani poberateľom žiadnych štátnych sociálnych dávok.

Starý otec V. E. nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, posledná evidencia bola od 05.01.2021 do 31.08.2021, nie je príjemcom hmotnej núdzy, ani poberateľom žiadnych štátnych sociálnych dávok.

20. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica zo dňa 21.09.2022 súd zistil, že matka maloletej v období za posledných 12 mesiacov nepoberala dôchodkové dávky ani dávku v nezamestnanosti, v uvedenom období poberala nemocenské dávky, a to za mesiac január 2022 vo výške 82,70 Eur, za mesiac júl 2022 vo výške 281,10 Eur a za mesiac august 2022 vo výške 512,50 Eur.

Otec maloletej, stará matka J. E. a starý otec V. E. v období za posledných 12 mesiacov nepoberali nemocenské dávky, dôchodkové dávky ani dávku v nezamestnanosti.

21. Maloletá I. E., nar. XX.XX.XXXX je narodená mimo manželstva. Jej otec inú vyživovaciu povinnosť nemá, jej matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej S. V., nar. XX.XX.XXXX.

Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 8P/104/2018-43 zo dňa 31.07.2018 upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej I. tak, že ju zveril do osobnej starostlivosti matky, otca maloletej zaviazal prispievať na ňu výživným v minimálnej výške a styk otca s maloletou ponechal na dohodu rodičov. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 24.08.2018. Mladšia dcéra matky S. V., nar. XX.XX.XXXX bola rozhodnutím Okresného súdu Brezno č.k. 1P/23/2020-93 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti

starých rodičov zo strany otca maloletej a jej rodičia boli zaviazaní prispievať na ňu každý výživným v minimálnej výške.

Návrhom doručeným Okresnému súdu Brezno 01.02.2021 sa stará matka J. E. taktiež domáhala zverenia maloletej vo veci samej do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 8P/9/2021-58 zo dňa 20.05.2021, právoplatným 16.06.2021, návrh navrhovateľky zamietol. Dôvodom zamietnutia návrhu bolo, že navrhovateľka v tom čase nespĺňala zákonom stanovené predpoklady, najmä osobné, nakoľko sa dopustila prečinu subvenčného podvodu tým, že vylákala od iného príspevok a iné plnenie zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňala a to tým, že ho uviedla do omylu v otázke ich splnenia, za čo bola trestným rozkazom Okresného súdu Brezno č.k. 4T/45/2020-94 zo dňa 26.05.2020, právoplatným 19.06.2020, odsúdená na 12 mesiacov trestu odňatia slobody so skúšobnou dobou vo výmere 18 mesiacov; navrhovateľke stále plynula skúšobná doba.

Návrhom doručeným Okresnému súdu Brezno 07.04.2022 sa stará matka J. E. domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým jej maloletá bude zverená do náhradnej osobnej starostlivosti a rodičia maloletej budú zviazaní prispievať na ňu výživným. Okresný súd Brezno uznesením č.k. 8P/38/2022-13 zo dňa 07.04.2022, právoplatným 13.05.2022, návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Dôvodom zamietnutia návrhu bolo, že zo zistených skutočností v tom čase nebolo možné vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov maloletej; maloletá bola v starostlivosti navrhovateľky a jej manžela, jej rodičia na ňu navrhovateľke prispievali výživným; situácia maloletej v tom čase nevyžadovala rýchle a pružné riešenie pomerov maloletej.

22. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

23. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. rodine (ďalej len "Zákon o rodine"), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť.

25. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

26. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je:

- a) zverenie maloletého dieťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (náhradná osobná starostlivosť),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

27. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

28. Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

29. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

30. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

31. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

32. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

33. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

34. Podľa § 45 ods. 8 veta prvá Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

35. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za 6 mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

36. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

37. Podľa § 54 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

38. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

39. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

40. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

41. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

42. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

43. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

44. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

45. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

46. Podľa článku 5 základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

47. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

48. Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

49. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

50. Náhradná starostlivosť má nahrádzať osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Neschopnosť alebo neochota rodičov zabezpečiť osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa môže spočívať v objektívnych alebo subjektívnych okolnostiach, napr. ak rodičia starostlivosť o dieťa zanedbávajú, čo sa vyznačuje nedostatkom ich starostlivosti, spôsobujúcim závažné ohrozenie vývoja dieťaťa alebo nebezpečenstva pre dieťa, zlyhanie pri zabezpečení telesných potrieb dieťaťa - výživy, ošatenia, ubytovania, zdravotnej starostlivosti, citové zanedbávanie - nezabezpečenie citových potrieb dieťaťa a pod. Každé zverenie dieťaťa do náhradnej starostlivosti predstavuje faktický zásah do výkonu rodičovských práv. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť inej fyzickej osoby ako rodiča. V prípade posudzovania splnenia podmienok pre nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti berie súd do úvahy záujem maloletého dieťaťa a to, či sa žiadny rodič naozaj nemôže alebo nechce o svoje dieťa starať. Právnym následkom nariadenia náhradnej osobnej starostlivosti je, že sa rodičia nemôžu o svoje dieťa osobne starať a túto starostlivosť zabezpečuje osoba, ktorej bolo dieťa rozhodnutím zverené, avšak len do času, kým si rodič na svojej strane nevytvorí alebo neobnoví podmienky pre prevzatie osobnej starostlivosti o dieťa. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa totiž majú vždy v prvom rade jeho rodičia.

51. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že sú splnené zákonné podmienky k tomu, aby maloletá bola zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom - J. E. a V. E., ktorí sú starými rodičmi maloletej zo strany matky, nakoľko spoločná náhradná osobná starostlivosť starých rodičov je v súčasnosti pre maloletú najvhodnejšou formou starostlivosti pre zdravý všestranný vývin maloletej a vyžaduje si to záujem maloletej. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletá je narodená mimo manželstva; rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/104/2018-43 zo dňa 31.07.2018, právoplatným 24.08.2018, bola zverená do osobnej starostlivosti matky, jej otec bol zaviazaný prispievať na ňu výživným v minimálnej výške a styk otca s maloletou bol ponechaný na dohodu rodičov. Matka maloletej v čase podania návrhu v prejednávanej veci žila už asi pol roka v A. so svojim priateľom, v súčasnosti sa matka nachádza na neznámom mieste. Maloletá zostala bývať v domácnosti starých rodičov J. E. a V. E.. Matka sa o maloletú zaujíma len telefonicky, nenavštevuje ju, neprejavuje záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloletú, ale na jej výživu starým rodičom prispieva. Otec, ktorý býva v tej istej obci ako maloletá, sa tiež o ňu nezaujíma, nenavštevuje ju, ale na jej výživu mesačne prispieva sumou minimálneho výživného. Starostlivosť maloletej dlhodobo zabezpečujú starí rodičia maloletej zo strany matky, pričom v ich starostlivosti neboli kolíznym opatrovníkom zistené žiadne nedostatky. Maloleté dieťa má v domácnosti starých rodičov vytvorené a zabezpečené všetky potreby a vhodné podmienky na všestranný vývin, starí rodičia zabezpečujú maloletej všetky potreby a bezpečie a dokážu zabezpečiť starostlivosť na požadovanej úrovni. Prostredie v domácnosti starých rodičov je pre maloleté dieťa známe, nachádza sa v ňom od narodenia. Nakoľko obidvaja starí rodičia v súčasnosti spĺňajú všetky zdravotné, osobnostné a morálne predpoklady na zverenie maloletej I. do náhradnej osobnej starostlivosti tak, ako to predpokladá Zákon o rodine, súd dospel k záveru, že náhradnú osobnú starostlivosť budú vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

52. Na základe vyššie uvedeného vychádzajúc aj zo správy o šetrení rodinných pomerov, doporučená kolízneho opatrovníka a za súhlasu oboch starých rodičov maloletej súd zveril maloletú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov J. E. a V. E.. Súd zároveň vymedzil aj rozsah práv a povinností starých rodičov k maloletému dieťaťu.

53. Zároveň súd zaviazal obidvoch rodičov prispievať na výživu maloletej, a to vzhľadom na ich aktuálne pomery výživným v minimálnej výške, t.j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne (v súčasnosti 32,11 Eur mesačne) počnúc dňom 01.10.2022, keď súd zohľadnil tú skutočnosť, že matka maloletej poberá len prídavok na dieťa a okrem maloletej I. má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, u otca maloletej súd nemal v konaní preukázané, že by aktuálne mal nejaký príjem. Počiatok vyživovacej povinnosti rodičov súd stanovil od 01.10.2022, nakoľko mal preukázané, že do tejto doby si obidvaja rodičia v rámci svojich možností vyživovaciu povinnosť dobrovoľne plnili. Rodičia sú povinní výživné poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno.

54. Týmto súčasne došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 8P/104/2018-43 zo dňa 31.07.2018 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

55. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

56. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za

nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V súlade s § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.